

KOMENTÁŘ

24. 2. 2020

Sklizně zemědělských plodin ve Středočeském kraji v roce 2020

Rok 2020 přál středočeským zemědělcům v pěstování obilovin více než předchozí rok, sklizený objem meziročně vzrostl o 4,8 %, zvýšil se i hektarový výnos obilovin. Vyšší sklizně oproti předchozímu roku zaznamenaly všechny hlavní druhy obilovin a také další zemědělské plodiny – řepka, brambory, luskoviny, kukuřice na siláž, picniny, vinná réva a jablka, naopak meziroční ztrátu vykázali zemědělci u sklizené cukrovky. Středočeský kraj byl z mezikrajského pohledu největším producentem většiny zemědělských plodin, výjimkou byly brambory a méně pěstované komodity (chmel, vinná réva, slunečnice), kde kraj zastoupením na celorepublikové produkci stál zpravidla na druhé pozici.

Český statistický úřad zveřejnil na svých webových stránkách datovou sadu „Definitivní údaje o sklizni zemědělských plodin za rok 2020“¹⁾. Nejvýznamnější skupinou plodin pěstovaných na území Středočeského kraje jsou dlouhodobě **obiloviny** (včetně kukuřice na zrno a ostatních obilovin). Během roku 2020 bylo na ploše 261,3 tis. hektarů sklizeno celkem 1,579 mil. tun obilovin a průměrný výnos činil 6,04 t/ha. Ve srovnání s předchozím rokem došlo ke snížení osevní plochy o 0,5 tis. ha (tj. o 0,2 %) a ke zvýšení sklizně o 72,5 tis. t (tj. o 4,8 %), čímž došlo zároveň ke zvýšení průměrného hektarového výnosu obilovin z 5,75 t/ha v roce 2019 na 6,04 t/ha v roce 2020. Meziroční nárůst ve sklizni obilovin proběhl v celé republice (o 6,3 %) a téměř ve všech krajích; nejvýrazněji v Jihomoravském kraji (o 13,7 %). Výjimkou byla zemědělsky zanedbatelná oblast hlavního města s meziročním poklesem o 6,8 %. Středočeský kraj je v ČR dlouhodobě největším producentem obilovin, na celorepublikové sklizni za rok 2020 se podílel téměř jednou pětinou (19,4 %).

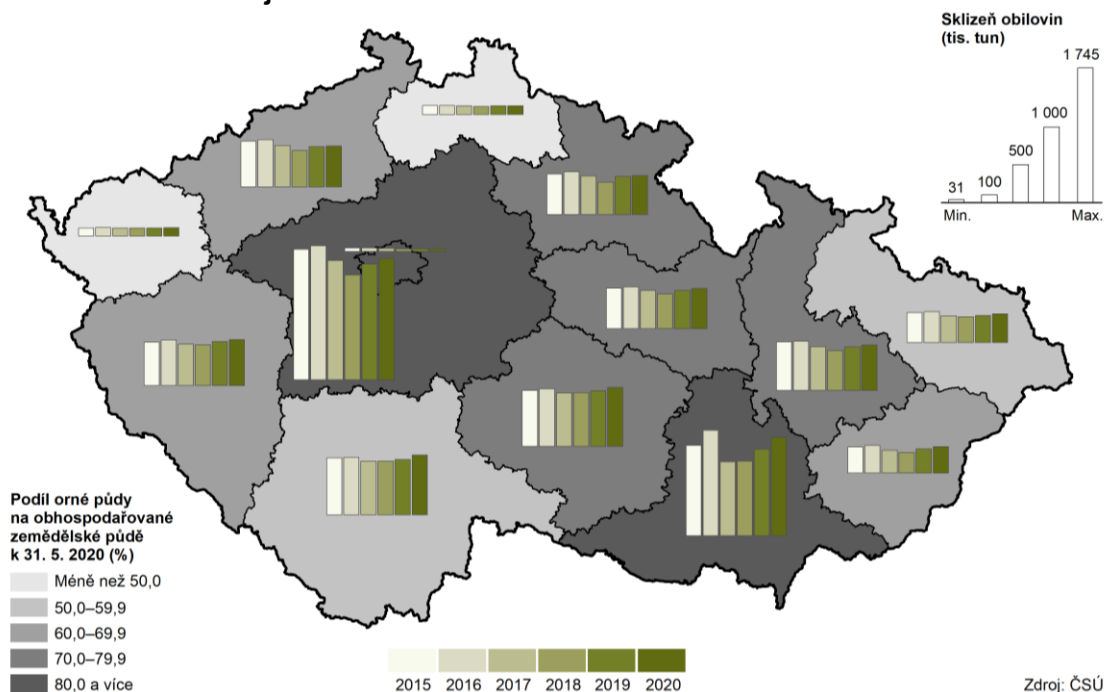
Definitivní údaje o sklizni zemědělských plodin ve Středočeském kraji v roce 2020

	Plocha			Sklizně			Výnos		
	celkem (ha)	index 2020/2019	podíl na ČR (%)	celkem (t)	index 2020/2019	podíl na ČR (%)	celkem (t/ha)	rozdíl 2020/2019	rozdíl oproti ČR
Obiloviny celkem	261 344	99,8	19,4	1 578 908	104,8	19,4	6,04	0,29	-0,00
Pšenice ozimá	162 638	96,1	21,0	1 010 696	101,3	21,1	6,21	0,32	0,02
Pšenice jarní	6 468	106,2	27,0	28 437	115,6	27,6	4,40	0,36	0,09
Ječmen ozimý	23 675	109,2	20,7	144 876	110,0	20,8	6,12	0,04	0,03
Ječmen jarní	38 550	100,9	17,7	198 663	100,6	17,8	5,15	-0,01	0,01
Žito	5 099	110,0	16,2	27 821	119,3	16,1	5,46	0,43	-0,03
Oves	6 402	107,4	13,7	24 707	134,2	13,5	3,86	0,77	-0,06
Triticale	6 009	117,3	14,3	30 526	120,8	14,3	5,08	0,14	0,01
Kukuřice na zrno	11 472	115,0	13,2	111 182	128,5	13,5	9,69	1,02	0,23
Luskoviny celkem	8 327	123,4	22,3	20 599	140,2	22,4	2,47	0,30	0,01
Brambory ¹⁾	4 991	104,0	25,0	137 817	107,2	22,8	27,61	0,83	-2,66
Cukrovka technická	16 142	96,4	27,0	995 565	96,1	27,1	61,68	-0,20	0,17
Řepka	84 829	101,2	23,0	284 713	111,0	22,9	3,36	0,30	-0,03
Kukuřice na siláž	31 340	97,0	13,9	1 233 108	107,3	14,0	39,35	3,77	0,29
Picniny na orné půdě	72 612	101,9	14,3	747 564	108,4	14,1	10,30	0,62	-0,15
Trvalé travní porosty	70 032	101,0	7,3	233 000	113,6	7,3	3,33	0,37	-0,03
Chmelnice	1 506	98,5	30,3	1 669	86,5	28,2	1,11	-0,15	-0,08
Vínice	285	100,6	1,8	1 305	105,6	1,4	4,59	0,22	-1,01

¹⁾ mimo brambor raných a sadbových

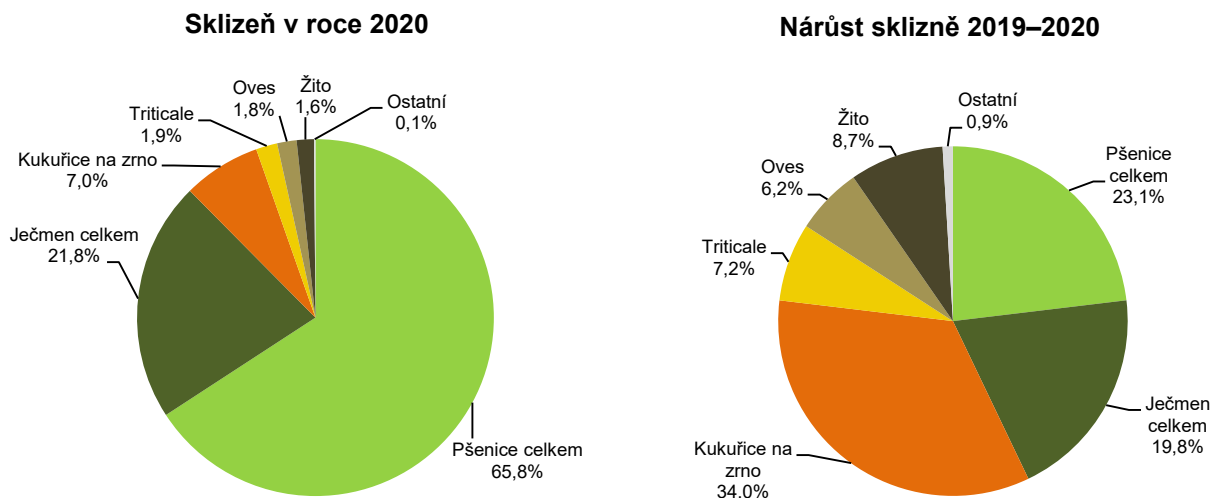
KOMENTÁŘ

Sklizeň obilovin v krajích v letech 2015–2020

Na meziročním zvýšení produkce obilovin se podílely všechny hlavní druhy obilovin, v absolutních hodnotách nejvíce kukuřice na zrna (34,0 % z meziročního přírůstku obilovin), v relativním vyjádření nejvíce oves (o 34,2 % více). Kukuřice na zrna zároveň dosahovala mezi obilovinami nejvyšších hektarových výnosů (9,69 t/ha). Nejčastěji pěstovanou obilovinou v kraji byla pšenice, která se na sklizeném objemu obilovin podílela ze dvou třetin (65,8 %). Přestože byl u pšenice jako u jediné z hlavních obilovin zaznamenán meziroční pokles plochy osevu (o 3,6 %), sklizený objem se meziročně zvýšil i u této plodiny (o 1,6 %).

Sklizeň obilovin podle druhů ve Středočeském kraji

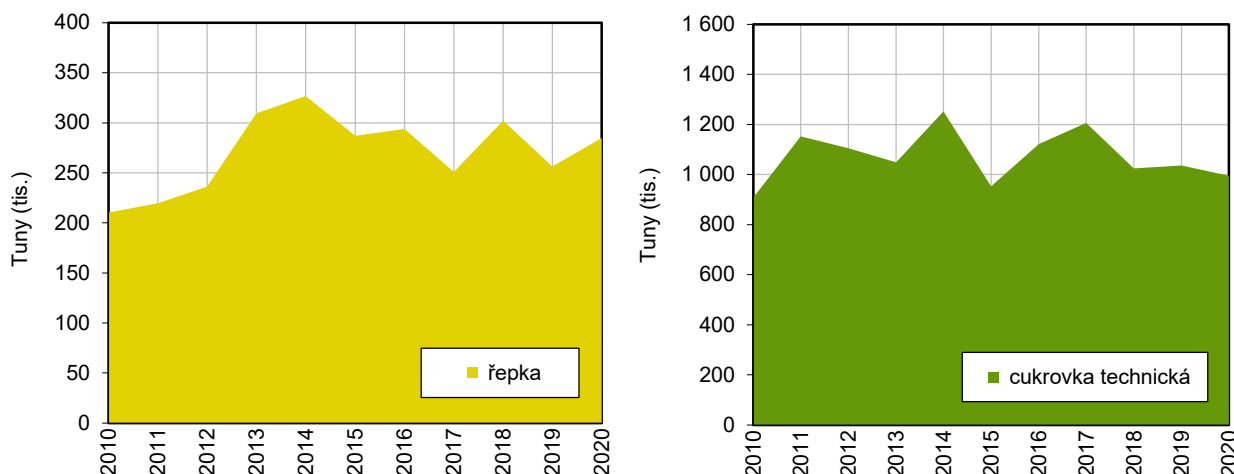

KOMENTÁŘ

V pěstování olejnatých plodin dominovala **řepka**, u které došlo proti předchozímu roku k nárůstu sklizeného objemu o 11,0 %. Meziroční růst produkce řepky zaznamenala celá republika (o 7,6 %) a zároveň deset krajů (nejvíce v Ústeckém kraji o 24,0 %), opačně tomu bylo ve čtyřech krajích, kde sklizeň řepky meziročně poklesla (nejvíce v Jihomoravském kraji o 6,7 %). Meziroční růst v produkci olejnin zaznamenal kraj také u **sóji** (o 8,3 %) a u **máku** (26,9 %). Naopak třetím rokem po sobě došlo k poklesu sklizené **slunečnice**, v roce 2020 to bylo o více než polovinu sklizeného objemu z předchozího roku (o 51,7 %).

Po poklesu v letech 2018 a 2019 došlo v roce 2020 v kraji k výraznému meziročnímu nárůstu v pěstování **luskovin** (o 40,2 % více sklizeného objemu). Za posledních deset let se tak jednalo o druhou nejvyšší sklizeň luskovin v kraji, vyšší produkce proběhla pouze v roce 2017. V pěstování luskovin byl Středočeský kraj již sedmým rokem v řadě největším producentem v ČR; podíl na republikové hodnotě (22,4 %) byl o něco vyšší než u druhého kraje v pořadí – Jihomoravského kraje (21,1 %).

Sklizeň řepky a cukrovky technické ve Středočeském kraji v letech 2010–2020

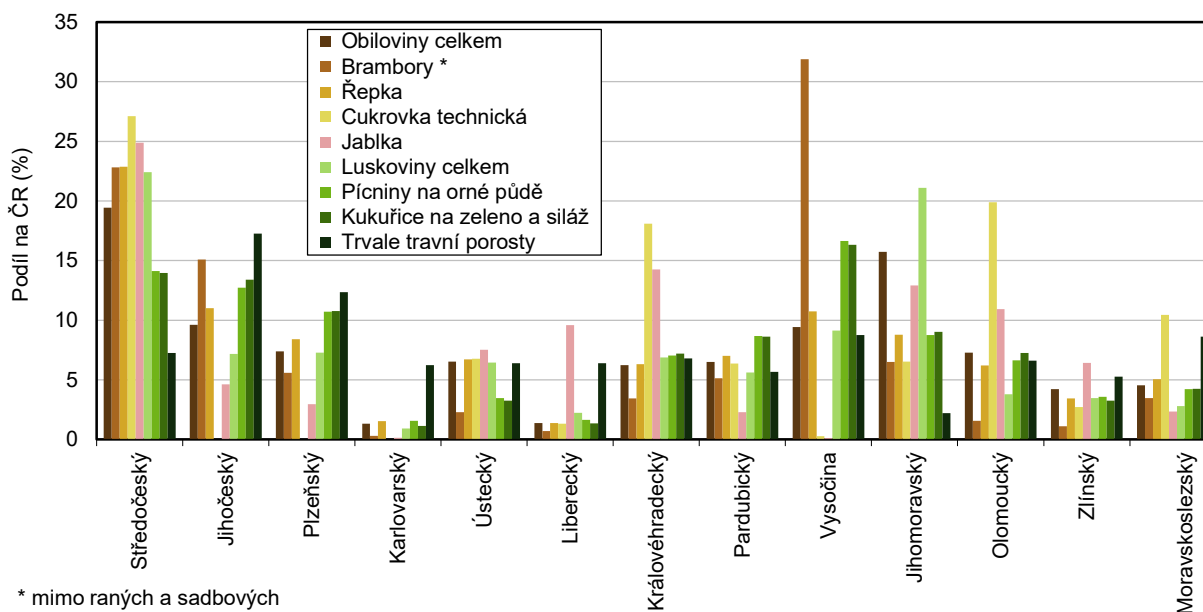
Mezi okopaninami mělo v kraji dominantní postavení pěstování **cukrovky technické**, u které došlo oproti ostatním zemědělským plodinám k meziročnímu poklesu sklizně, a to o 3,9 %. Středočeský kraj je v pěstování cukrovky dlouhodobě největším tuzemským producentem, na celorepublikové sklizni se podílel z 27,1 %. Nárůst sklizeného objemu oproti předchozímu roku naopak mezi okopaninami vykázaly ve Středočeském kraji **brambory** (mimo raných a sadbových), a to o 7,2 %. Na republikové produkci brambor se kraj podílel z 22,8 %, vyšší sklizeň v rámci ČR dlouhodobě vykazuje pouze Kraj Vysočina (31,9 %).

Ve Středočeském kraji se pěstují i plodiny, které se pro klimatické a geografické podmínky nepěstují ve všech regionech. **Chmel** byl produkován v rámci republiky pouze ve čtyřech krajích. Sklizeň ve středních Čechách s podílem 28,2 % na celorepublikové produkci chmele byla druhou nejvyšší po Ústeckém kraji (56,6 %). V pěstování chmele byl rok 2020 méně úspěšnější než předchozí rok; v celé republice bylo sklizeno o 17,1 % tun méně, pokles Středočeského kraje činil 13,5 %. Opačně tomu bylo v pěstování **vinné révy**, jejíž produkce se meziročně zvýšila jak ve Středočeském kraji (o 5,6 %), tak v celé ČR (o 33,0 %). Podíl kraje na celorepublikové sklizni vinné révy byl však zanedbatelný (1,4 %), dominantním regionem v pěstování révy byl Jihomoravský kraj (94,0 %).

KOMENTÁŘ

Pěstování **jablek** představuje v českém zemědělském sektoru téměř 82 % sklizeného objemu z ovocných stromů. Největším regionálním producentem jablek v Česku byl Středočeský kraj, který se na celorepublikové sklizni zemědělských podniků v roce 2020 podílel jednou čtvrtinou. Produkce jablek ve Středočeském kraji zaznamenala v roce 2020 oproti předchozímu roku nárůst o 10,4 %, přesto se z pohledu posledních deseti let stále jednalo o podprůměrný výsledek a v pořadí čtvrtý nejnižší sklizený objem.

Podíl sklizni vybraných plodin a skupin plodin na celkové sklizni ČR v krajích v roce 2020

Více informací naleznete v publikaci [Definitivní údaje o sklizni zemědělských plodin – 2020](#), ve [Veřejné databázi](#) a na [regionálních stránkách](#).

Kontakt:

Bc. Ondřej Junášek
oddělení informačních služeb
Krajská správa ČSÚ pro Středočeský kraj
T 274 054 175
E infoservisstc@czso.cz

1) Rozsah statistického šetření vychází z aktualizovaného stavu zemědělského registru. Zjišťování dat u podnikatelských subjektů je výběrové, výsledky jsou dopočteny pomocí matematicko-statistických metod do úrovně NUTS3 – krajů. Výsledná produkce jednotlivých plodin odpovídá vegetačním podmínkám a vychází se z osevních ploch zjištěných při šetření v květnu 2020.